

مقدمه:

سوسریها نمونه ای از موفق ترین و قدیمی ترین زندگی حشره ای هستند که از زمان پنسیلوانین (مافوق دوره کربونیفر) روی کره زمین زندگی می کرده اند. آنها در کلیه اماکن انسانی از جمله منازل، رستورانها، هتلها، بیمارستانها، کشتیها و انبارهای مواد غذایی دیده می شوند. معمولاً این حشرات در نقاط گرم و مرطوب فعالیت بیشتری از خود نشان می دهند. سوسریها همه چیزخوار هستند و اکثراً "فعالیت شبانه" داشته ولی در جاهایی که بهداشت کمتر رعایت می شود و جمعیت بیشتری از آنها زندگی می کنند، در روز نیز دیده می شوند. سوسریها دارای انواع مختلفی هستند که از بین آنها می توان سوسری آلمانی و سوسری آمریکایی را که دارای اهمیت بهداشتی بیشتری هستند نام برد.

اهمیت پزشکی:

سوسریها به دلیل همه چیزخوار بودن و نیز تغذیه از مدفوع و غذای سالم انسانها، قدرت پراکنش انواع میکروبیهای بیماریزا را دارند. این رفتار آنها را قادر به انتقال مکانیکی عوامل بیماریزا از یک محل به محل دیگر می سازد. تحقیقات

انجام شده در نقاط مختلف دنیا نشان می دهد که سوسریها قادر به انتقال ویروسها، باکتریها، پروتوزوئرها و برخی از قارچهای بیماریزا می باشند. بعلاوه سوسریها قادر به حمل تخم کرمهای انگل و نیز تشدید بیماریهای آلرژیک، خارش و التهاب پوست می باشند.

سوسریها از جمله آفات مهمی هستند که سبب پخش آلودگی و تضييع مواد غذایی می شوند. آنها معمولاً "بخشهایی از غذای خورده شده خود را برمی گردانند و همچنین ترشحات تهوع انگیزی از راه دهان یا غدد روی بدنشان به بیرون تراوش می کنند که سبب ایجاد بوی خاص سوسری می شود و برای مدتهای طولانی روی مواد غذایی یا محیط باقی می ماند.

انتشار جغرافیایی سوسریها:

در میان سوسریها، سوسری آلمانی دارای وسیعترین پراکندگی در سطح دنیا است. سوسری آمریکایی بومی نواحی گرمسیری آفریقا است، تقریباً "انتشار جهانی" دارد و دامنه پراکندگی آن در نواحی گرمسیری، نیمه گرمسیری و معتدله گسترش یافته است.

سوسری آلمانی (*Blattella germanica*)

توصیف عمومی: افراد بالغ سوسری آلمانی ۱۵-۱۰ میلی متر طول دارند. افراد نر به رنگ قهوه ای مایل به زرد روشن و ماده ها کمی تیره ترند و دو نوار طولی سیاه بر روی سطح بدن آنها کشیده شده است. پوره ها به رنگ قهوه ای مایل به سیاه، تقریباً "بدون بال و یک نوار قهوه ای روشن در میانه پشت آنها کشیده شده است.

بیولوژی: این نوع سوسری، دارای سیکل زندگی کوتاه و قدرت تخمگذاری بالا است. جفتگیری ۱۰-۷ روز بعد از پوست اندازی نهایی صورت می گیرد. ماده ها کپسول تخم را ۴-۲ هفته در انتهای شکم حمل می کنند و ۶-۴ کپسول در طول زندگی تولید می کنند (۲۰۰ روز) تخمها در طول ۳۰-۲۸ روز باز می شوند. نمف ها بین ۱۲۵-۴۰ روز رشد و نمو می کنند.

سوسری آمریکایی (*periplaneta americana*)

توصیف عمومی: افراد بالغ ۵۰-۳۵ میلی متر طول دارند، به رنگ قهوه ای مایل به قرمز تا قهوه ای تیره هستند و پیش

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

گروه حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین

مبارزه با ناقلین

- کارتنها، جعبه ها و غیره را قبل از ورود به خانه بازبینی کنید و سوسریها را از بین ببرید.
- رعایت بهداشت از اصول اساسی مبارزه با سوسری می باشد.
- غذاها و مایعات ریخته شده را تمیز کنید.
- از ماندن باقیمانده غذا در ظروف اجتناب نمایید.
- غذاها را در ظروف سر بسته نگهداری نمایید.

برای از بین بردن سوسری آلمانی از طعمه مسموم، گرد حشره کش سمپاشی ابقایی زیر نظر کارشناس مربوطه استفاده نمایید

نگارش: مهندس حسن نصیریان

مهندس ماندان ابوالحسنی

آدرس: تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، طبقه دوم، گروه حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین.

ص.ب. ۶۴۴۶-۱۴۱۵۵

تلفن: ۰۲۱-۸۹۵۱۳۹۳ و ۰۲۱-۶۱۱۳۲۶۳

دورنگار: ۰۲۱-۶۴۶۲۲۶۷

پست الکترونیکی: medentomo@sina.tums.ac.ir

گرده آنها قهوه ای و در حاشیه زردرنگ است. بالها در هر دو جنس نر و ماده کاملاً رشد یافته است.

بیولوژی: افراد بالغ به مدت یکسال یا بیشتر در شرایط محیط، و ۲ سال یا بیشتر در شرایط آزمایشگاه ممکن است زنده بمانند. افراد بالغ ۷ روز بعد از آخرین پوست اندازی جفتگیری می کنند و معمولاً در طی مدت ۸ روز یک کپسول تخم تولید می کنند که به مدت ۲۴ ساعت با خود حمل نموده و سپس در یک محل امن قرار می دهند. هر ماده حدود ۲۰ کپسول تخم تولید می کند. در هر کپسول تخم حدود ۱۶-۱۴ عدد تخم وجود دارد و ۱۲-۶ هفته بعد از گذاشتن کپسول تخم پوره ها ظاهر می شوند و نمف ها ۱۳-۹ بار پوست اندازی می کنند.

راههای ورود سوسریها:

ممکن است از طریق کارتنها، اشیاء آلوده و غیره به درون خانه راه یابند. وقتی به درون خانه راه یافتند معمولاً در درون آشپزخانه و حمام رشد و نمو می نمایند. در طول روز در پشت قاب عکس، تصاویر و ساعت، در درزهای اطراف کابینتها، آبدارخانه، انبار، یخچال، ظرفشویی و غیره مخفی می شوند.

مبارزه با سوسریها: